

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Zaaknummer: 364682	Behandeld in commissies en raad	
	Datum beeldvormende commissie *	11-2-2026
	Datum oordeelvormende commissie *	18-2-2026
	Datum besluitvormende raadsvergadering	4-3-2020
	Opsteller	A.J. Buma
	Telefoonnummer	06-14101800

*zie website voor de definitieve agenda.

Onderwerp:	Verordening leerlingenvervoer Harlingen 2026
-------------------	--

Te besluiten om

1. De Verordening Leerlingenvervoer Harlingen 2026 vast te stellen;
2. De Verordening Leerlingenvervoer Harlingen 2026 per 1 april 2026 in werking te laten treden onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Leerlingenvervoer Harlingen 2020.

Inleiding

Elke gemeente in Nederland is wettelijk verplicht een verordening leerlingenvervoer vast te stellen. Hierin is de vergoeding geregeld voor het vervoer van leerlingen naar scholen in het regulier onderwijs (basis- en voortgezet onderwijs) en naar speciale scholen voor basis- en voortgezet onderwijs voor leerlingen die vanwege hun beperking passend vervoer naar school nodig hebben.

De VNG heeft in december 2020 een nieuwe Modelverordening bekostiging leerlingenvervoer uitgebracht die de modelverordening uit 2015 vervangt. Ontwikkelingen in het sociaal domein en specifiek in het passend onderwijs waren in 2020 reden om een nieuwe verordening uit te brengen.

In 2024 heeft de VNG opnieuw een nieuwe verordening leerlingenvervoer vastgesteld. Alhoewel de modelverordening 2020 tot stand kwam in overleg met een klankbordgroep van gemeenten, kreeg de VNG de afgelopen jaren kritische vragen van gemeentelijke medewerkers over de verordening. De verordening zou te veel beleid bevatten en niet alle artikelen waren goed leesbaar geformuleerd. Ook waren er veel vragen over de berekening van de hoogte van de eigen bijdrage en het drempelbedrag.

Daarnaast trad op 1 augustus 2020 de Wet voortgezet onderwijs 2020 in werking. Deze wet vervangt de oude Wet op het voortgezet onderwijs, die mede de grondslag vormt voor de Modelverordening bekostiging leerlingenvervoer. Met deze wetswijziging zijn geen beleidsinhoudelijke wijzigingen voor het leerlingenvervoer tot stand gebracht, maar de wetswijziging maakt wel een aanpassing in de grondslag van de gemeentelijke verordening noodzakelijk, waarin het nieuwe model voorziet.

Beoogd effect

Een verordening leerlingenvervoer die voldoet aan gewijzigde (wettelijke) eisen zodat leerlingen, die in aanmerking komen voor een vergoeding leerlingenvervoer, op passende wijze bediend kunnen worden.

Argumenten

1.1 Deze nieuwe verordening is nodig om te voldoen aan de wettelijke eisen

Het is een wettelijke verplichting voor de gemeente om een verordening leerlingenvervoer vast te stellen. In deze verordening is geregeld dat leerlingen die naar een school voor speciaal, voortgezet speciaal en/of basisonderwijs gaan aanspraak kunnen maken op een passend vervoersvoorziening zoals taxi, openbaar vervoer, vervoer met begeleiding, fiets of eigen vervoer.

1.2 In deze verordening is rekening gehouden met de lokale Harlinger situatie

Deze nieuwe verordening is, net als de bestaande verordening, gebaseerd op de modelverordening van de VNG. Daarnaast is de toegestane beleidsvrijheid gebruikt om een aantal bepalingen toe te voegen of weg te laten zodat er beter kan worden aangesloten bij de lokale Harlinger situatie. Dit om het belang van het kind, de effectiviteit en efficiency van de uitvoering van de verordening leerlingenvervoer (maatwerk) te bevorderen. De modelverordening biedt mogelijkheden om in de kosten te besparen. Bewust is hier niet voor gekozen. Er is juist gekozen voor het belang van het Harlinger kind zodat passend en goed onderwijs voor hen bereikbaar is.

Overzicht van de opnieuw opgenomen afwijkingen ten opzichte van de modelverordening leerlingenvervoer

** Het afstandscriterium blijft 6 km*

Dit betekent dat voor leerlingen die naar het basisonderwijs in de gemeente Harlingen gaan geen vervoer mogelijk is. Het kind is hierbij dus aangewezen op de eigen inzet van de ouders.

** Leeftijdsgrens aangepast vervoer 12 jaar in plaats van 9 jaar voor kinderen naar SBO-onderwijs*

De leeftijd voor aangepast vervoer (taxi) van leerlingen die naar een speciale school voor (basisonderwijs) gaan is 12 jaar. In de modelverordening van de VNG is de leeftijdsgrens 9 jaar. Hierbij is dus sprake van een versoepeling ten opzichte van de modelverordening. De wet geeft de mogelijkheid een leeftijdsgrens in te stellen waarop de kinderen geacht worden zelfstandig met het openbaar vervoer te kunnen reizen. Veelal blijkt dat kinderen bij een leeftijd van 9 jaar hier nog niet toe in staat zijn, onder meer ook door de af te leggen route en de afstand tot de school. Dit wordt bevestigd doordat veel ouders toch taxi aanvragen en deze aanvragen, na een medisch onderzoek, in 95 procent van de gevallen ook wordt geadviseerd. Deze medische onderzoeken zijn duur, tijdrovend en belastend voor zowel het kind als de ouders. De leeftijd van 12 jaar sluit beter aan bij het moment van de overstap naar het voortgezet onderwijs wanneer de zelfredzaamheid van het kind is toegenomen. De afgelopen jaren hebben laten zien dat de medische onderzoekskosten hierdoor veel lager zijn geworden en heeft niet geleid tot meer taxi-aanvragen dan voorheen. Bovendien sluit deze keuze ook aan bij de door buurgemeente Waadhoeke gemaakte keuze voor 12 jaar zodat er uniformiteit is en er regionaal op dit punt geen verschillen zijn. Er is al vele jaren een gezamenlijk een contract leerlingenvervoer.

Met deze versoepeling van de leeftijd verschuift ook de leeftijd voor begeleiding van ouders naar 12 jaar. Dit sluit aan bij de opgedane praktijk dat begeleiding van een kind van en naar school zeer moeilijk is te organiseren door ouders zelf (gezinssituatie, werk) of anderen (veiligheid, continuïteit, beperking kind) en dat bij 12 jaar het kind vaak zelf wel in staat is om zelfstandig en zonder begeleiding met het openbaar vervoer kan reizen.

Maar: De leeftijd voor het vervoer naar scholen voor regulier basisonderwijs op grond van geloof of levensovertuiging blijft gehandhaafd op 9 jaar omdat het bezoeken van deze scholen een eigen keuze is van de ouders. Deze leerlingen hebben geen leer- of taalachterstand.

**Het vervoer naar regulier onderwijs*

Het vervoer naar scholen voor het regulier voortgezet onderwijs is alleen mogelijk wanneer kan worden aangetoond dat het kind door een structurele beperking niet met het openbaar vervoer kan reizen. Dit is ongewijzigd ten opzichte van de huidige verordening.

**Geen eigen bijdrage voor vervoer naar speciaal of voortgezet speciaal (basis)onderwijs*

Er wordt geen eigen bijdrage van ouders gevraagd voor het vervoer naar scholen voor speciaal of voortgezet speciaal (basis) onderwijs. Dit is een voortzetting van het bestaande beleid. De reden van het niet opnemen van een eigen bijdrage is dat de ouders geen invloed hebben op de keuze van de meest passende school voor speciaal of speciaal voortgezet onderwijs voor hun kind en daardoor vaak zijn aangewezen op scholen in Franeker, Sneek of Leeuwarden. Daarnaast hebben veel ouders met een kind naar het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs een te laag inkomen om een bijdrage te mogen vragen waardoor de mogelijke opbrengst ook niet in verhouding staat tot de perceptiekosten.

Wel is het mogelijk een eigen bijdrage aan ouders te vragen die een kind hebben die naar een school voor regulier basisonderwijs gaat omdat dit is een keuze van de ouders.

Gewijzigd beleid ten opzichte van de vorige verordening leerlingenvervoer Harlingen

Een vervoersvergoeding openbaar vervoer of fiets naar het voortgezet speciaal onderwijs wordt niet langer vergoed. Kan een leerling (onderbouwd) niet gebruik maken van de fiets of het openbaar vervoer dan kan de leerling in aanmerking komen voor aangepast vervoer. Deze vergoeding is in 2020 al uit de modelverordening gehaald. Maar diverse gemeenten, waaronder Harlingen, hebben er destijds voor gekozen om de vergoeding te handhaven, mede door de verwachting dat er een toeloop op het aangepast vervoer zou ontstaan. Uit ervaringen van andere gemeenten de afgelopen jaren is gebleken dat deze aanname onterecht is. Ook buurgemeente Waadhoeke verstrekt deze vergoeding niet meer. Met deze aanpassing is de regelgeving in beide gemeenten gelijk. Hierdoor worden alle leerlingen die naar een verder weg gelegen school gaan gelijk behandeld. Er zijn meerdere leerlingen uit Harlingen die voortgezet onderwijs volgen in Franeker of Leeuwarden. Ook deze leerlingen moeten op eigen kosten fietsen of met het openbaar vervoer reizen.

Kanttekeningen

-

Participatie

-

Financiën

Het leerlingenvervoer is een open eind regeling. Dat wil zeggen dat een aanvraag voor leerlingenvervoer die voldoet aan de verordening moet worden toegekend. Het aantal vervoersaanvragen is de laatste jaren stabiel. De invoering van de Wet Passend Onderwijs laat niet een afname van het aantal vervoersaanvragen zien.

Door samen met de buurgemeente Waadhoeke het vervoer aan te besteden is een efficiënter uitvoering mogelijk waarmee een jaarlijkse besparing in de kosten wordt gerealiseerd.

Juridisch

De verordening verwijst naar de WPO, WEC en Wet Voorgezet Onderwijs 2020 (VWO 2020) als grondslag.

Met de vaststelling van de nieuwe verordening dient de oude verordening uit 2020 te worden ingetrokken.

Communicatie

De nieuwe verordening gaat in per 1 april 2026. Dit heeft geen gevolgen voor de huidige aanvragen. Alle betrokkenen zullen zorgvuldig en tijdig worden geïnformeerd.

De nieuwe verordening zal eveneens op de website worden geplaatst. Door vaststelling van de nieuwe verordening wordt de bestaande regeling ingetrokken. Dit is in de nieuwe verordening opgenomen.

Uitvoering

Na het besluit van de raad worden de ouders van de huidige leerlingen per brief (bij de aanvraag voor het nieuwe schooljaar) over de wijzigingen geïnformeerd.

Fatale termijn

-

Bijlagen

Verordening leerlingenvervoer Harlingen 2026

Relevante documenten

Eerder genomen besluiten:	<i>Verordening leerlingenvervoer Harlingen 2020 (13 november 2019)</i>
Intrekken beleidsnota's:	-
Gevolgen ander beleid:	-

Was/wordt-lijst

Was	Wordt
Artikel 1 begripsbepalingen	Uitgebreidere definities en actualisering naar WVO 2020
Artikel 2 doel	Nieuw artikel toegevoegd dat doen van de regeling omschrijft: voorzien in vervoer van leerlingen die dat nodig hebben
Artikel 5 Aanvraagprocedure	Digitale aanvraag wordt toegevoegd, zelfredzaamheid onderdeel van beoordeling
Artikel 10 Afstand en reistijd	Begrip voldoende en begaanbare en veilige weg toegevoegd
Artikel 12 aangepast vervoer	College beoordeelt periodiek of leerling zelfstandig kan reizen wordt toegevoegd
Artikel 14 eigen bijdrage	Drempelbedrag geactualiseerd naar € 31.500 (schooljaar 2025/2026) (wordt artikel 24)
Artikel 20 Stage en tijdelijk verblijf	Nieuwe artikel opgenomen voor vervoer naar stage-adres of tijdelijk verblijf buiten de gemeente (wordt artikel 16)
Vervoer van en naar BSO was niet opgenomen	Vervoer van en naar BSO is een mogelijkheid. Maar mag geweigerd worden bij meerkosten of geen beschikbaarheid van taxi. (wordt artikel 17)
Artikel 23 hardheidsclausule	Tekst dat het college mag afwijken in bijzondere gevallen is gemoderniseerd. (wordt artikel 29)

Harlingen, 13 januari 2026

Burgemeester en wethouders van Harlingen,

de secretaris,

de burgemeester,

S. van Gent

C.M. Sjerps

Besluit van de gemeenteraad van Harlingen

Onderwerp:	Verordening leerlingenvervoer Harlingen 2026
------------	--

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HARLINGEN

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 13 januari 2026

Besluit

1. In te stemmen met de Verordening leerlingenvervoer Harlingen 2026;
2. De Verordening Leerlingenvervoer Harlingen 2026 in werking te laten treden onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Leerlingenvervoer Harlingen 2020.

Besluit aangepast

--

Vastgesteld door de raad in zijn
vergadering van 4 maart 2026

, de voorzitter

, de raadsgriffier